

Γενικές πληροφορίες - Βουλγαρία

Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.
Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [bg](#)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);
- 2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;
- 3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);
- 4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;
- 5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή:
  - 5.1 σε υποθέσεις διαδοχής αιτία θανάτου;
  - 5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας;
  - 5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;
  - 5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;
- 6 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)
- 7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;
- 8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;
- 9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας:
  - 9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;
  - 9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;
  - 9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;
- 10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το [Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ \(CNUE\)](#).

Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και είναι πνευματικά υγιές έχει δικαίωμα να ορίζει τη διάθεση της περιουσίας του μετά τον θάνατό του, συντάσσοντας διαθήκη. Ο διαθέτης έχει δικαίωμα να διαθέσει το σύνολο της περιουσίας του με τη διαθήκη. Η διαθήκη μπορεί να είναι ιδιόγραφη (δηλ. να γραφτεί εξ ολοκλήρου και να υπογραφεί από τον διαθέτη αυτοπροσώπως) ή να περιβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο, δηλ. να καταρτιστεί από συμβολαιογράφο ενώπιον δύο μαρτύρων.

Η ιδιόγραφη διαθήκη πρέπει να έχει συνταχθεί στο σύνολό της από τον διαθέτη ιδιοχείρως. Πρέπει επίσης να φέρει ημερομηνία και την υπογραφή του διαθέτη. Η υπογραφή του διαθέτη πρέπει να τίθεται κάτω από τις οδηγίες διάθεσης των περιουσιακών του στοιχείων. Η διαθήκη μπορεί να εγχειριστεί σε συμβολαιογράφο προς φύλαξη, σε σφραγισμένο φάκελο. Σε αυτή την περίπτωση, ο συμβολαιογράφος συντάσσει πράξη παρακαταθήκης επί του φακέλου. Η πράξη αυτή υπογράφεται από τον διαθέτη και τον συμβολαιογράφο και καταχωρίζεται σε ειδικό μητρώο.

Η συμβολαιογραφική διαθήκη καταρτίζεται από τον συμβολαιογράφο ενώπιον δύο μαρτύρων.

Ο διαθέτης διατυπώνει προφορικά τους όρους της διαθήκης στον συμβολαιογράφο και εκείνος τους καταγράφει όπως διατυπώνονται από τον διαθέτη και εν συνεχεία τους διαβάζει στον τελευταίο ενώπιον δύο μαρτύρων. Ο συμβολαιογράφος σημειώνει την τήρηση των ανωτέρω διατυπώσεων στη διαθήκη, προσδιορίζοντας επίσης τον τόπο και την ημερομηνία της διαθήκης. Εν συνεχεία η διαθήκη υπογράφεται από τον διαθέτη, τους μάρτυρες και τον συμβολαιογράφο. Κατά τη σύνταξη της συμβολαιογραφικής διαθήκης ο συμβολαιογράφος ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 578 παράγραφοι 1 και 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Σε περίπτωση που ο διαθέτης αδυνατεί να υπογράψει τη διαθήκη, οφείλει να δηλώσει την αιτία, ο δε συμβολαιογράφος σημειώνει τη σχετική δήλωση του διαθέτη προτού διαβάσει μεγαλόφωνα τη διαθήκη.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Μετά την τροποποίηση των κανόνων μεταγραφής, της 1ης Ιανουαρίου 2001, το κείμενο δημοσιευμένης διαθήκης που αφορά ακίνητη περιουσία ή δικαιώματα επί ακίνητης περιουσίας πρέπει να καταχωρίζεται.

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Ο επιζών σύζυγος και τα τέκνα του θανόντος, ή οι γονείς του θανόντος σε περίπτωση που δεν υπάρχουν κατιόντες, έχουν δικαίωμα σε νόμιμη μοίρα. Εάν ο διαθέτης έχει κατιόντες, επιζώντες γονείς ή σύζυγο, δεν έχει δικαίωμα να προβεί σε διάθεση ή δωρεά της περιουσίας του κατά τρόπο ο οποίος παραβιάζει το δικαίωμα των ανωτέρω προσώπων στη νόμιμη μοίρα. Το συνολικό άθροισμα των δικαιωμάτων νόμιμης μοίρας όλων των δικαιούχων μπορεί να φτάνει τα πέντε έκτα της περιουσίας, εφόσον υπάρχει επιζών σύζυγος και δύο ή περισσότερα τέκνα. Η περιουσία που απομένει μετά τη διανομή των δικαιωμάτων νόμιμης μοίρας μπορεί να διατεθεί ελεύθερα από τον διαθέτη.

Εφόσον δεν υπάρχει επιζών σύζυγος, οι κατιόντες (συμπεριλαμβανομένων των θετών τέκνων) έχουν τα κατωτέρω δικαιώματα νόμιμης μοίρας: στην περίπτωση ενός τέκνου, το ίδιο ή οι κατιόντες του έχουν δικαίωμα στο ένα δεύτερο της περιουσίας στην περίπτωση δύο ή περισσότερων τέκνων, τα ίδια ή οι κατιόντες τους έχουν δικαίωμα στα δύο τρίτα της περιουσίας του διαθέτη.

Εάν υπάρχουν κατιόντες και επιζών σύζυγος, η νόμιμη μοίρα του συζύγου είναι ίση προς τη νόμιμη μοίρα κάθε τέκνου. Σε αυτή την περίπτωση, η διανεμητέα περιουσία αντιστοιχεί στο ένα τρίτο της περιουσίας εάν υπάρχει ένα τέκνο, σε ένα τέταρτο της περιουσίας εάν υπάρχουν δύο τέκνα και σε ένα έκτο της περιουσίας εάν υπάρχουν τρία ή περισσότερα τέκνα.

Εάν ο διαθέτης δεν έχει κατιόντες, η νόμιμη μοίρα του συζύγου αντιστοιχεί σε ένα δεύτερο της περιουσίας εάν ο σύζυγος είναι ο μοναδικός κληρονόμος, ή σε ένα τρίτο της περιουσίας εάν υπάρχουν επιζώντες γονείς του θανόντος.

Η νόμιμη μοίρα του επιζώντος γονέα ή των επιζώντων γονέων είναι ίση με το ένα τρίτο της περιουσίας.

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Στην εξ αδιαθέτου διαδοχή ισχύουν οι κατωτέρω κανόνες, ανάλογα με την περίπτωση:

- **Εάν ο θανών ήταν άγαμος και άτεκνος**, κληρονομούν οι επιζώντες γονείς ή ο επιζών γονέας, στην πρώτη περίπτωση κατ' ισομοιρία (άρθρο 6 του νόμου περί κληρονομικής διαδοχής – «3Η»). Σε περίπτωση που υπάρχουν μόνο ανιόντες του θανόντος, κληρονομούν οι εγγύτεροι του θανόντος ανιόντες, κατ' ισομοιρία (άρθρο 7 3Η). Εάν υπάρχουν μόνο επιζώντα αδέρφια, κληρονομούν κατ' ισομοιρία (άρθρο 8 παράγραφος 1 3Η). Εάν υπάρχουν επιζώντα αδέρφια και ανιόντες, τα πρώτα λαμβάνουν τα δύο τρίτα της περιουσίας και οι δεύτεροι το ένα τρίτο (άρθρο 8 παράγραφος 2 3Η).
- **Εάν ο θανών ήταν άγαμος, όμως υπάρχουν τέκνα**, αυτά κληρονομούν κατ' ισομοιρία (άρθρο 5 παράγραφος 1 3Η). Το μερίδιο προθανόντος τέκνου περιέρχεται στους κατιόντες του κατά τη σειρά της διαδοχής (υποκατάσταση).

- **Εάν υπάρχει επιζών σύζυγος** όχι όμως τέκνα, ανιόντες, αδέρφια ή κατιόντες αυτών, ο σύζυγος κληρονομεί το σύνολο της περιουσίας (άρθρο 9 3Η).

Στις περιπτώσεις όπου σύζυγος κληρονομεί την περιουσία του θανόντος από κοινού με ανιόντες ή αδέρφια του θανόντος ή κατιόντες αυτών, ο σύζυγος κληρονομεί το ένα δεύτερο της περιουσίας εφόσον η διαδοχή επέλθει εντός 10 ετών από τον γάμο. Διαφορετικά, ο σύζυγος λαμβάνει τα δύο τρίτα της περιουσίας. Στις περιπτώσεις όπου σύζυγος κληρονομεί την περιουσία του θανόντος από κοινού με ανιόντες και αδέρφια του θανόντος ή κατιόντες αυτών, ο σύζυγος κληρονομεί το ένα τρίτο της περιουσίας στην πρώτη περίπτωση και τα δύο τρίτα στη δεύτερη περίπτωση.

- **Εάν υπάρχουν σύζυγος και τέκνα**, ο σύζυγος και τα τέκνα κληρονομούν κατ' ισομοιρία (άρθρο 9 παράγραφος 1 3Η).

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή:

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής αιτία θανάτου;

Δεν προβλέπεται συγκεκριμένη διαδικασία για την αποδοχή της κληρονομιάς εκ μέρους του κληρονόμου.

Το πρόσωπο που έχει στην κατοχή του ιδιόγραφη διαθήκη πρέπει να την εγχειρίσει σε συμβολαιογράφο προς δημοσίευση το συντομότερο δυνατό αφότου λάβει γνώση του θανάτου του διαθέτη.

Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει από το τοπικό δικαστήριο του τόπου διαδοχής να τάξει προθεσμία για την υποβολή της διαθήκης σε συμβολαιογράφο προς δημοσίευση.

Ο συμβολαιογράφος δημοσιεύει τη διαθήκη καταρτίζοντας δήλωση η οποία περιέχει περιγραφή του είδους της διαθήκης και σημειώνει την αποσφράγιση της. Η σχετική δήλωση υπογράφεται από το πρόσωπο το οποίο εγχειρίζει τη διαθήκη και από τον συμβολαιογράφο. Το έγγραφο της διαθήκης επισυνάπτεται στη δήλωση και μονογράφεται σε κάθε σελίδα από τα ανωτέρω πρόσωπα.

Εάν η διαθήκη έχει εγχειριστεί στον συμβολαιογράφο προς φύλαξη (άρθρο 25 παράγραφος 2 3Η), οι ανωτέρω ενέργειες εκτελούνται από τον συμβολαιογράφο.

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομιάς;

Η διαδοχή επέρχεται με την αποδοχή της κληρονομιάς. Η αποδοχή ισχύει από τον χρόνο επαγωγής.

Αποδοχή μπορεί να λάβει χώρα με τη μορφή έγγραφης αίτησης προς το τοπικό δικαστήριο του τόπου επαγωγής. Σε αυτή την περίπτωση, η αποδοχή καταχωρίζεται σε ειδικό μητρώο.

Αποδοχή θεωρείται επίσης ότι έχει λάβει χώρα όταν κληρονόμος προβεί σε ενέργεια η οποία υποδηλώνει σαφώς την πρόθεσή του να αποδεχθεί την κληρονομία ή όταν αποκρύπτει κληρονομιαία περιουσιακά στοιχεία. Στη δεύτερη περίπτωση, ο κληρονόμος εκπίπτει του κληρονομικού του δικαιώματος επί των κληρονομιαίων στοιχείων τα οποία έχει αποκρύψει.

Κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε έχοντος έννομο συμφέρον, το τοπικό δικαστήριο, αφότου επιδώσει κλήση προς το πρόσωπο το οποίο έχει κληρονομικό δικαίωμα, τάσσει προθεσμία σε αυτό να αποδεχθεί ή να αποποιηθεί την κληρονομία. Εάν έχει ασκηθεί αγωγή κατά του κληρονόμου, η προθεσμία τάσσεται από το δικαστήριο το οποίο δικάζει την αγωγή.

Σε περίπτωση που ο κληρονόμος δεν απαντήσει εντός της ταχθείσας προθεσμίας, εκπίπτει του δικαιώματος αποδοχής της κληρονομιάς.

Η δήλωση αποδοχής καταχωρίζεται σε ειδικό δικαστικό μητρώο.

Η αποποίηση της κληρονομιάς διενεργείται με την ίδια διαδικασία και καταχωρίζεται με τον ίδιο τρόπο.

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;

Ισχύει η διαδικασία αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομιάς.

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;

Δεν προβλέπεται ειδική διαδικασία αποδοχής ή αποποίησης της νόμιμης μοίρας. Νόμιμος μεριδιούχος ο οποίος δεν είναι σε θέση να λάβει το σύνολο της νόμιμης μοίρας του λόγω κληροδοσίας ή δωρεάς, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να μειώσει την κληροδοσία ή δωρεά στο μέτρο που απαιτείται προκειμένου να λάβει τη νόμιμη μοίρα του, αφού ανακτήσει την κληροδοσία ή δωρεά από τον αντίστοιχο δικαιούχο, με εξαίρεση τις κοινές δωρεές.

Σε περίπτωση που κληρονόμος του οποίου θίγεται η νόμιμη μοίρα ασκήσει τα κληρονομικά του δικαιώματα κατά προσώπων τα οποία δεν είναι νόμιμοι κληρονόμοι, αυτός πρέπει να έχει αποδεχθεί την κληρονομία με το ευεργέτημα της απογραφής.

Για τον προσδιορισμό της διανεμητέας περιουσίας και του ποσού της νόμιμης μοίρας του κληρονόμου, όλα τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκαν στον διαθέτη κατά τον χρόνο θανάτου του συγκεντρώνονται στην περιουσία, αφού αφαιρεθούν τυχόν χρέη και τυχόν αύξηση της κληρονομίας σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2 του νόμου περί κληρονομικής διαδοχής. Εν συνεχεία προστίθενται οι δωρεές, με εξαίρεση τις κοινές δωρεές, ανάλογα με την κατάσταση τους κατά τον χρόνο που έγιναν και την αξία τους κατά τον χρόνο επαγωγής, στην περίπτωση ακίνητης περιουσίας, ή κατά τον χρόνο που έγιναν, στην περίπτωση κινητής περιουσίας.

Τα περιουσιακά στοιχεία που διανεμήθηκαν δυνάμει της διαθήκης μειώνονται αναλογικά χωρίς διάκριση μεταξύ κληρονόμων και κληροδόχων, εκτός εάν έχει ορίσει άλλως ο διαθέτης.

6 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Οι κυριότεροι τρόποι εκκαθάρισης της κληρονομίας είναι η δικαστική και η εκούσια διανομή. Κάθε συνδικαιούχος περιουσιακού στοιχείου έχει δικαίωμα διανομής, ανεξαρτήτως του μεγέθους του μεριδίου του.

Η εκούσια διανομή διενεργείται με τη συναίνεση όλων των συνδικαιούχων και λαμβάνει τη μορφή σύμβασης. Σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1 του νόμου περί εμπράγματων δικαιωμάτων, η εκούσια διανομή κινητής περιουσίας αξίας άνω των 50 BGN ή ακίνητης περιουσίας διενεργείται εγγράφως με συμβολαιογραφική θεώρηση των υπογραφών. Στην περίπτωση της εκούσιας διανομής, το νοητό μερίδιο κάθε συνδικαιούχου στην κοινή περιουσία μετατρέπεται σε χωριστό και αυτοτελές δικαίωμα κυριότητας επί πραγματικού μεριδίου των κοινών περιουσιακών στοιχείων.

Η δικαστική διανομή λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της ειδικής διαδικασίας των άρθρων 341 και επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Δεν προβλέπεται χρόνος παραγραφής του δικαιώματος υποβολής αίτησης για τη διανομή περιουσιακών στοιχείων. Η σχετική κατ' αντιμωλία διαδικασία περιλαμβάνει δύο στάδια.

Το πρώτο στάδιο αφορά το παραδεκτό της διανομής.

Ο συγκληρονόμος που αιτείται την διανομή υποβάλλει έγγραφη αίτηση στο τοπικό δικαστήριο, εσωκλείοντας:

1. το πιστοποιητικό θανάτου του διαθέτη και πιστοποιητικό διαδοχής,
2. πιστοποιητικό ή άλλο έγγραφο που αποδεικνύει την κληρονομία,
3. αντίγραφα της αίτησης και των συνημμένων σε αυτή εγγράφων, για διανομή στους συγκληρονόμους.

Κατά την πρώτη συζήτηση οποιοσδήποτε συγκληρονόμος μπορεί να αιτηθεί εγγράφως να συμπεριληφθούν στην κληρονομία και άλλα περιουσιακά στοιχεία. Επίσης κατά την πρώτη συζήτηση οποιοσδήποτε συγκληρονόμος μπορεί να αμφισβητήσει είτε το δικαίωμα άλλου συγκληρονόμου να συμμετέχει στη διανομή είτε το μέγεθος του μεριδίου του είτε την ένταξη συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων στην κληρονομία.

Κατά τη διαδικασία δικαστικής διανομής το δικαστήριο αποφαινεται επί τυχόν διαφορών σχετικά με προέλευση, υιοθεσίες, διαθήκες, την εγκυρότητα αποδεικτικών εγγράφων ή αιτήσεων μείωσης του ποσού των περιουσιακών στοιχείων που διανέμονται με τη διαθήκη ή του ποσού οποιασδήποτε δωρεάς.

Το πρώτο στάδιο της διαδικασίας ολοκληρώνεται με την έκδοση απόφασης επί του παραδεκτού της διανομής. Το δικαστήριο ορίζει τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία θα διανεμηθούν, τα πρόσωπα προς τα οποία θα διανεμηθούν και το μερίδιο κάθε συγκληρονόμου. Εφόσον κριθεί ότι η διανομή κινητής περιουσίας είναι παραδεκτή, το δικαστήριο ορίζει επίσης τον συγκληρονόμο που θα διατηρήσει τα αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία.

Στην ίδια ή μεταγενέστερη απόφαση, εφόσον ένας ή περισσότεροι κληρονόμοι δεν κάνουν χρήση της περιουσίας σύμφωνα με το κληρονομικό τους δικαίωμα, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήματος οποιοσδήποτε κληρονόμου, να ορίσει τους κληρονόμους οι οποίοι θα χρησιμοποιούν κάθε περιουσιακό στοιχείο ενόσω εκκρεμεί η διαδικασία της διανομής, ή τα ποσά τα οποία οφείλουν να καταβάλουν στους λοιπούς κληρονόμους οι κληρονόμοι που κάνουν χρήση περιουσιακών στοιχείων.

Το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας είναι το στάδιο της διανομής. Ορίζονται τα μερίδια των κληρονόμων, και συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία διατίθενται αποκλειστικά σε συγκεκριμένους συγκληρονόμους. Οι ανωτέρω ενέργειες λαμβάνουν χώρα με τη σύνταξη πράξης διανομής και τη διενέργεια κλήρου. Το δικαστήριο συντάσσει την πράξη διανομής βάσει εμπειρογνωμοσύνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί κληρονομικής διαδοχής. Μετά τη σύνταξη του σχεδίου πράξης διανομής, το δικαστήριο κλητεύει τα μέρη να εμφανιστούν προκειμένου να τους ανακοινώσει το περιεχόμενο της πράξης και να εισακούσει τυχόν αντιρρήσεις τους. Εν συνεχεία το δικαστήριο συντάσσει και δημοσιεύει την τελική πράξη διανομής με δικαστική απόφαση. Αφότου τεθεί σε ισχύ η απόφαση της πράξης διανομής, το δικαστήριο κλητεύει τα μέρη για τη διενέργεια κλήρου. Το δικαστήριο μπορεί να

διανείμει τα κληρονομιαία περιουσιακά στοιχεία μεταξύ των συγκληρονόμων χωρίς κλήρο, όταν είναι αδύνατος ή εξαιρετικά δυσχερής ο καθορισμός μεριδίων και η διενέργεια κλήρου.

Σε περίπτωση που κάποιο περιουσιακό στοιχείο είναι αδιαίρετο και δεν μπορεί να αποδοθεί σε συγκεκριμένο μερίδιο, το δικαστήριο διατάσσει την πώλησή του σε δημόσιο πλειστηριασμό. Τα μέρη που συμμετέχουν στη διαδικασία διανομής έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στον δημόσιο πλειστηριασμό.

Σε περίπτωση που το αδιαίρετο περιουσιακό στοιχείο είναι κατοικία η οποία αποτελούσε τη συζυγική στέγη του θανόντος έως τον χρόνο θανάτου του ή την έκδοση διαζυγίου, και εφόσον ο επιζών σύζυγος ή πρώην σύζυγος ασκεί τη γονική μέριμνα επί τέκνων τα οποία έχουν γεννηθεί εντός του γάμου και δεν διαθέτει δική του κατοικία, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήματος του εν λόγω συζύγου, να ορίσει την κατοικία ως μερίδιο, συμφηφίζοντας τα μερίδια άλλων συγκληρονόμων με άλλα περιουσιακά στοιχεία ή με χρηματική καταβολή.

Σε περίπτωση που το αδιαίρετο περιουσιακό στοιχείο είναι κατοικία, οποιοσδήποτε συγκληρονόμος ο οποίος διέμενε σε αυτή κατά τον χρόνο της διαδοχής και δεν διαθέτει άλλη κατοικία, μπορεί να ζητήσει τη διάθεση της κατοικίας στο δικό του μερίδιο, με συμφηφισμό των μεριδίων άλλων συγκληρονόμων με άλλα περιουσιακά στοιχεία ή με χρηματική καταβολή. Σε περίπτωση που περισσότεροι συγκληρονόμοι πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις και διεκδικούν το περιουσιακό στοιχείο, αυτό διατίθεται στο πρόσωπο το οποίο προσφέρει το υψηλότερο τίμημα.

Η αίτηση για διάθεση του περιουσιακού στοιχείου μπορεί να υποβληθεί έως την πρώτη συζήτηση αφότου καταστεί εκτελεστή η απόφαση του δικαστηρίου επί του παραδεκτού της διανομής. Το περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται στην πραγματική του αξία.

Στην περίπτωση συμφηφισμού έναντι χρηματικής καταβολής, το σχετικό ποσό συν τον νόμιμο τόκο πρέπει να καταβληθεί εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου.

Ο συγκληρονόμος ο οποίος λαμβάνει το περιουσιακό στοιχείο στο μερίδιό του καθίσταται κύριος του περιουσιακού στοιχείου από τον χρόνο καταβολής του χρηματικού ποσού του συμφηφισμού, συν τον νόμιμο τόκο, εντός της ταχθείσας προθεσμίας. Μη εμπρόθεσμη καταβολή του ανωτέρω ποσού συνεπάγεται την εκ του νόμου ακυρότητα της απόφασης διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, στην οποία περίπτωση αυτό πωλείται σε δημόσιο πλειστηριασμό. Το περιουσιακό στοιχείο μπορεί να διατεθεί σε άλλο συγκληρονόμο ο οποίος πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις και έχει ζητήσει τη διάθεσή του εντός της σχετικής προθεσμίας, χωρίς αυτό να πωληθεί σε δημόσιο πλειστηριασμό, εφόσον ο εν λόγω συγκληρονόμος καταβάλει άμεσα την αποτιμηθείσα αξία του περιουσιακού στοιχείου μείον την αξία του μεριδίου που έχει επ' αυτού. Το τίμημα διανέμεται μεταξύ των λοιπών συγκληρονόμων αναλογικά.

Η διαδικασία δικαστικής διανομής μπορεί να περατωθεί και η κληρονομία να εκκαθαριστεί δυνάμει συμφωνίας των μερών η οποία εγκρίνεται από το δικαστήριο.

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Ένα πρόσωπο καθίσταται κληρονόμος ή κληροδόχος από και δια της αποδοχής της κληρονομίας. Πριν από την αποδοχή της κληρονομίας, πρόσωπο που έχει δικαίωμα να κληρονομήσει περιουσιακά στοιχεία μπορεί να διαχειρίζεται την περιουσία και να ασκεί αγωγές προστασίας της νομής.

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Αποκτώντας το αντίστοιχο μερίδιο (αδιαίρετο μερίδιο) επί της περιουσίας του θανόντος, κάθε κληρονόμος ή κληροδόχος αποκτά νοητό μερίδιο επί των περιουσιακών στοιχείων και χρεών του διαθέτη, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στην κληρονομία.

Οι κληρονόμοι που έχουν αποδεχθεί την κληρονομία ευθύνονται για τα χρέη που βαρύνουν την κληρονομία αναλογικά με το μέγεθος του κληρονομικού τους μεριδίου.

Κληρονόμος ο οποίος έχει αποδεχθεί την κληρονομία με το ευεργέτημα της απογραφής ευθύνεται μόνο έως την αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχει λάβει.

Η αποδοχή της κληρονομίας με το ευεργέτημα της απογραφής πρέπει να δηλωθεί εγγράφως στο τοπικό δικαστήριο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ο κληρονόμος έλαβε γνώση της επαγωγής της κληρονομίας. Το τοπικό δικαστήριο μπορεί να χορηγήσει παράταση της προθεσμίας έως τρεις μήνες. Η δήλωση αποδοχής καταχωρίζεται σε ειδικό δικαστικό μητρώο.

Νομικά ανίκανα πρόσωπα, το Δημόσιο και μη κυβερνητικές οργανώσεις μπορούν να αποδεχθούν την κληρονομία μόνο με το ευεργέτημα της απογραφής.

Σε περίπτωση που ένας κληρονόμος αποδεχθεί την κληρονομία με το ευεργέτημα της απογραφής, οι λοιποί κληρονόμοι μπορούν να επωφεληθούν από αυτό, με την επιφύλαξη του δικαιώματος αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας.

Η απογραφή της κληρονομίας διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Έγγραφα δημοσιευμένων διαθηκών που αφορούν ακίνητη περιουσία και δικαιώματα επί ακίνητης περιουσίας, πρέπει να καταχωρίζονται. Στην περίπτωση καθολικής διαθήκης, η ύπαρξη ακίνητης περιουσίας εντός της σχετικής δικαστικής περιφέρειας πιστοποιείται δυνάμει δήλωσης η οποία φέρει συμβολαιογραφικά θεωρημένη υπογραφή του δικαιούχου, στην οποία ορίζονται τα ακίνητα τα οποία γνωρίζει ο δικαιούχος ότι υπάρχουν εντός της σχετικής δικαστικής περιφέρειας. Η δήλωση υποβάλλεται μαζί με τη διαθήκη στον αρμόδιο για την καταχώριση δικαστή της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο.

Ο αρμόδιος για την καταχώριση δικαστής δίνει εντολή στην υπηρεσία καταχωρίσεων του τόπου του ακινήτου να το καταχωρίσει καθιστώντας τις πράξεις που υπόκεινται σε καταχώριση προσβάσιμες στο κοινό.

Στην αίτηση καταχώρισης επισυνάπτονται δύο συμβολαιογραφικά θεωρημένα αντίγραφα των διαθηκών που αφορούν ακίνητο και δικαιώματα επί ακινήτου.

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Ο διορισμός διαχειριστή δεν είναι υποχρεωτικός. Ο διαθέτης μπορεί να διορίσει ένα ή περισσότερα νομικά ικανά πρόσωπα ως διαχειριστές.

Κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε ενδιαφερομένου, το τοπικό δικαστήριο του τόπου επαγωγής μπορεί να ορίσει προθεσμία για την αποδοχή του διορισμού εκ μέρους του αντίστοιχου προσώπου. Εάν παρέλθει η προθεσμία χωρίς το αντίστοιχο πρόσωπο να έχει αποδεχθεί τον διορισμό του, θεωρείται ότι έχει αποποιηθεί τον διορισμό.

Το τοπικό δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει τον διαχειριστή από τα καθήκοντά του σε περίπτωση που αυτός είναι αμελής ή τεθεί υπό απαγόρευση ή ενεργεί κατά τρόπο που δεν συνάδει με τις εξουσίες που του έχουν ανατεθεί ως διαχειριστή.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Βλέπε απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση.

Σε περίπτωση της εξ αδιαθέτου διαδοχής ή στην περίπτωση που ο κληρονομούμενος δεν όρισε διαχειριστή της κληρονομίας, οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει κληρονομικό δικαίωμα μπορεί να διαχειρίζεται τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας και να ασκεί αγωγές προστασίας της νομής ενόσω εκκρεμεί η αποδοχή της κληρονομίας.

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Ο διαχειριστής οφείλει να διενεργήσει απογραφή της κληρονομίας, καλώντας τους κληρονόμους και κληροδόχους να παραστούν.

Ο διαχειριστής λαμβάνει στην κατοχή του την περιουσία και ενεργεί πράξεις διαχείρισης στο μέτρο που αυτό απαιτείται για τη διάθεση της κληρονομίας σύμφωνα με τη διαθήκη.

Ο διαχειριστής δεν έχει εξουσία διάθεσης των κληρονομιαίων περιουσιακών στοιχείων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου αυτό απαιτείται και επιτρέπεται από το τοπικό δικαστήριο, το οποίο αποφαινεται κατόπιν ακρόασης των κληρονόμων.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Σε περίπτωση ιδιόγραφης διαθήκης, ο συμβολαιογράφος δημοσιεύει τη διαθήκη συντάσσοντας σχετική πράξη, στην οποία ορίζεται το είδος της διαθήκης, και σημειώνοντας την αποσφράγιση της διαθήκης.

Οι νόμιμοι κληρονόμοι πιστοποιούνται δυνάμει πιστοποιητικού διαδοχής που εκδίδει το δημαρχείο της τελευταίας διεύθυνσης μόνιμης κατοικίας του θανόντος. Το πιστοποιητικό διαδοχής εκδίδεται μόνο σε σχέση με πρόσωπα τα οποία υπάγονται σε καταχώριση στα δημοτολόγια κατά την ημερομηνία θανάτου του κληρονομούμενου, και στα οποία έχει χορηγηθεί πιστοποιητικό θανάτου.

Το πιστοποιητικό εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 2 του νόμου περί μεταγραφής και το άρθρο 9 των κανόνων έκδοσης πιστοποιητικών, με βάση τα δημοτολόγια. Το πιστοποιητικό χορηγείται στον νόμιμο κληρονόμο, στον νόμιμο εκπρόσωπό του ή σε τρίτους, εφόσον είναι απαραίτητο στους τελευταίους για την άσκηση νόμιμων δικαιωμάτων τους ή εφόσον αυτοί διαθέτουν σχετική εξουσία δυνάμει ειδικού συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου.

Για την έκδοση του πιστοποιητικού απαιτούνται τα κατωτέρω έγγραφα:

- αίτηση υπό τη μορφή του εντύπου που διατίθεται από το κέντρο ληξιαρχικών πληροφοριών («ΓΡΑΟ»), στην οποία ορίζονται τα στοιχεία των κληρονόμων του θανόντος και η οποία υποβάλλεται από κληρονόμο ή πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από κληρονόμο
- αντίγραφο του πιστοποιητικού θανάτου (εφόσον έχει εκδοθεί από άλλο δημαρχείο)
- το έγγραφο ταυτοποίησης (ταυτότητα) του αιτούντος
- συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, εάν η αίτηση υποβάλλεται από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΑΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/12/2015